Európsky parlament
2019-2024

Výbor pre práva žien a rodovú rovnosť

2023/0311(COD)

20.11.2023

NÁVRH STANOVISKA

Výboru pre práva žien a rodovú rovnosť

pre Výbor pre zamestnanosť a sociálne veci

k návrhu smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa ustanovuje európsky preukaz osoby so zdravotným postihnutím a európsky parkovací preukaz pre osoby so zdravotným postihnutím
COM(2023)0512 - C9 - 0328/2023

Spravodajkyňa výboru požiadaného o stanovisko: Rosa Estaràs Ferragut

PA_Legam

POZMEŇUJÚCE NÁVRHY

Výbor pre práva žien a rodovú rovnosť vyzýva Výbor pre zamestnanosť a sociálne veci, aby ako gestorský výbor vzal do úvahy tieto pozmeňujúce návrhy:

Pozmeňujúci návrh 1
Návrh smernice
Odôvodnenie 6

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci návrh*
(6) Účelom dohovoru UNCRPD je presadzovať, chrániť a zabezpečovať plné a rovnaké užívanie všetkých ľudských práv a základných slobôd všetkými osobami so zdravotným postihnutím a podporovať úctu k ich prirodzenej dôstojnosti, a tým aj zabezpečiť ich plné a účinné zapojenie do života spoločnosti a ich zaradenie do spoločnosti na rovnakom základe s ostatnými. V dohovore UNCRPD sa takisto uznáva dôležitosť potreby prijať primerané opatrenia na zabezpečenie prístupnosti pre osoby so zdravotným postihnutím.	(6) Účelom dohovoru UNCRPD je presadzovať, chrániť a zabezpečovať plné a rovnaké užívanie všetkých ľudských práv a základných slobôd všetkými osobami so zdravotným postihnutím a podporovať úctu k ich prirodzenej dôstojnosti, a tým aj zabezpečiť ich plné a účinné zapojenie do života spoločnosti a ich zaradenie do spoločnosti na rovnakom základe s ostatnými. V dohovore UNCRPD sa takisto uznáva dôležitosť potreby prijať primerané opatrenia na zabezpečenie ***všeobecnej*** prístupnosti pre osoby so zdravotným postihnutím ***a na zabezpečenie toho, aby osoby so zdravotným postihnutím mohli využívať osobnú mobilitu s čo najväčšou nezávislosťou***.

Or. en

Odôvodnenie

Ensuring universal accessibility. According to Article 9 of the CRPD, the European Disability Card should be issued on a tangible and digital medium, in both cases universally accessible, including cognitive accessibility conditions. Ensuring universal accessibility. According to Article 9 of the CRPD, the European Disability Card should be issued on a tangible and digital medium, in both cases universally accessible, including cognitive accessibility conditions. Non-discrimination of persons with disabilities. Persons with disabilities should enjoy all rights on the same basis as others. This includes being able to enjoy the free movement of persons without obstacles to their movement and with the individual support that each person needs.

Pozmeňujúci návrh 2
Návrh smernice
Odôvodnenie 7 a (nové)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci návrh*
	(7 a) Mandát v oblasti rovnosti a nediskriminácie uvedený v článku 5 Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím je relevantný, keďže európsky preukaz osoby so zdravotným postihnutím má urýchliť dosiahnutie rovnosti osôb so zdravotným postihnutím globálnym uznávaním v rámci EÚ, v jej členských štátoch a medzi nimi.

Or. en

Odôvodnenie

Nadviazanie na mandát Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím. Regulácia európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím sa musí vykonávať v súlade s ustanoveniami Medzinárodného dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím – medzinárodného dohovoru, ktorý zaväzuje Európsku úniu vo všetkých jeho článkoch. Nediskriminácia osôb so zdravotným postihnutím. Osoby so zdravotným postihnutím by mali mať všetky práva na rovnakom základe ako ostatní. To zahŕňa možnosť využívať voľný pohyb osôb bez prekážok v pohybe a s individuálnou podporou, ktorú daná osoba potrebuje.

Pozmeňujúci návrh 3
Návrh smernice
Odôvodnenie 8 a (nové)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci návrh*
	(8 a) V článku 18 Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím, ktorý sa týka slobody pohybu a štátnej príslušnosti, sa uvádza, že zmluvné strany uznávajú právo osôb so zdravotným postihnutím na slobodu pohybu, na slobodu voľby miesta pobytu a ich právo na štátnu príslušnosť na rovnakom základe ako ostatní a že zabezpečia, aby osoby so zdravotným postihnutím neboli na základe zdravotného postihnutia zbavené spôsobilosti získať, vlastniť a

využívať doklady potvrdzujúce ich štátnu príslušnosť alebo iné doklady totožnosti, alebo využívať príslušné postupy, ako je napríklad imigračné konanie, ktoré môžu byť nevyhnutné na uľahčenie uplatňovania práva na slobodu pohybu;

Or. en

Odôvodnenie

Nadviazanie na mandát Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím. Regulácia európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím sa musí vykonávať v súlade s ustanoveniami Medzinárodného dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím – medzinárodného dohovoru, ktorý zaväzuje Európsku úniu vo všetkých jeho článkoch. Nediskriminácia osôb so zdravotným postihnutím. Osoby so zdravotným postihnutím by mali mať všetky práva na rovnakom základe ako ostatní. To zahŕňa možnosť využívať voľný pohyb osôb bez prekážok v pohybe a s individuálnou podporou, ktorú daná osoba potrebuje.

Pozmeňujúci návrh 4
Návrh smernice
Odôvodnenie 12 a (nové)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci návrh*
	(12 a) Byť ženou je faktor, ktorý ovplyvňuje všetky oblasti vrátane mobility a voľného pohybu, a preto sa musí brať do úvahy tak, aby tieto právne predpisy prispievali k uznaniu práv žien a dievčat so zdravotným postihnutím, matiek a opatrovateliek osôb so zdravotným postihnutím a k ich ochrane pred prierezovou diskrimináciou.

Or. en

Odôvodnenie

Potreba silnejšej ochrany žien so zdravotným postihnutím. Ženy a dievčatá so zdravotným postihnutím, matky a opatrovatelia osôb so zdravotným postihnutím sú skupinou obyvateľstva, ktorej hrozí väčšie riziko vylúčenia z dôvodu prelínajúcich sa faktorov.

Pozmeňujúci návrh 5
Návrh smernice
Odôvodnenie 13 a (nové)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci návrh*
	(13 a) Európska únia ratifikovala Istanbulský dohovor – dohovor o predchádzaní násiliu na ženách a domácemu násiliu a o boji proti nemu.

Or. en

Odôvodnenie

Potreba silnejšej ochrany žien so zdravotným postihnutím. Európsky preukaz osoby so zdravotným postihnutím by mal zahŕňať preferenčné postavenie žien a dievčat so zdravotným postihnutím, ktoré sú obeťami násilia a zneužívania, aby sa im venovala naliehavá pozornosť, keďže sú najviac ohrozené, a mohli sa prijať preventívne opatrenia.

Pozmeňujúci návrh 6
Návrh smernice
Odôvodnenie 15

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci návrh*
(15) Okrem ***fyzických a iných*** prekážok pri prístupe na verejné aj súkromné miesta sú kľúčovým faktorom, ktorý mnohé osoby so zdravotným postihnutím odrádza od cestovania[48], vysoké náklady, pretože tieto osoby majú osobitné potreby a môžu potrebovať aj sprevádzajúce alebo asistujúce osoby, a to aj tie, ktoré sú uznané za osobných asistentov v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi alebo praxou, v dôsledku čoho sú ich cestovné náklady vyššie ako v prípade osôb bez zdravotného postihnutia[49]. Neuznanie zdravotného postihnutia v iných členských štátoch môže obmedziť ich prístup k osobitným podmienkam, ako napríklad bezplatný prístup k zľavám na tarifách alebo preferenčné zaobchádzanie, čo má vplyv na ich cestovné náklady, život a rozhodnutia.	(15) Okrem ***viditeľných a neviditeľných*** prekážok pri prístupe na verejné aj súkromné miesta sú kľúčovým faktorom, ktorý mnohé osoby so zdravotným postihnutím odrádza od cestovania[48], vysoké náklady, pretože tieto osoby majú osobitné potreby a môžu potrebovať aj sprevádzajúce alebo asistujúce osoby, a to aj tie, ktoré sú uznané za osobných asistentov v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi alebo praxou, v dôsledku čoho sú ich cestovné náklady vyššie ako v prípade osôb bez zdravotného postihnutia[49]. Neuznanie zdravotného postihnutia v iných členských štátoch môže obmedziť ich prístup k osobitným podmienkam, ako napríklad bezplatný prístup k zľavám na tarifách alebo preferenčné zaobchádzanie, čo má vplyv na ich cestovné náklady, život a rozhodnutia. ***Podobne aj nedostatok***

vedomostí o fyzickej, psychosociálnej, kognitívnej a zmyslovej prístupnosti je živnou pôdou pre diskriminačné správanie.

---

[48] Shaw a Coles, Disability, holiday making and the tourism industry in the UK: Shaw a Coles, Disability, holiday making and the tourism industry in the UK: a preliminary survey (Zdravotné postihnutie, dovolenky a odvetvie cestovného ruchu v Spojenom kráľovstve: predbežný prieskum), 25(3) Tourism Management (2004), s. 397 – 403; Eugénia Lima Devile a Andreia Antunes Moura (2021), Travel by People With Physical Disabilities: Constraints and Influences in the Decision-Making Process (Cestovanie ľudí s telesným postihnutím: prekážky a vplyvy pri rozhodovaní).

[49] McKercher a Darcy (2018), Re-conceptualizing barriers to travel by people with disabilities (Rekonceptualizácia prekážok cestovania v prípade ľudí so zdravotným postihnutím), Tourism Management Perspectives, s. 59 – 66.

---

[48] Shaw a Coles, Disability, holiday making and the tourism industry in the UK: Shaw a Coles, Disability, holiday making and the tourism industry in the UK: a preliminary survey (Zdravotné postihnutie, dovolenky a odvetvie cestovného ruchu v Spojenom kráľovstve: predbežný prieskum), 25(3) Tourism Management (2004), s. 397 – 403; Eugénia Lima Devile a Andreia Antunes Moura (2021), Travel by People With Physical Disabilities: Constraints and Influences in the Decision-Making Process (Cestovanie ľudí s telesným postihnutím: prekážky a vplyvy pri rozhodovaní).

[49] McKercher a Darcy (2018), Re-conceptualizing barriers to travel by people with disabilities (Rekonceptualizácia prekážok cestovania v prípade ľudí so zdravotným postihnutím), Tourism Management Perspectives, s. 59 – 66.

Or. en

Odôvodnenie

Ensuring universal accessibility. Under Article 9 of the CRPD, the European Disability Card should be issued on a universal tangible and digital medium, including cognitive accessibility conditions, to avoid indeterminacy and discriminatory situations for persons with disabilities who are victims of barriers that do not have to do with physical aspects (such as persons with mental health problems) and which, if not specified, will continue to be committed, since the question of what is or is not a barrier will be subject to the subjective interpretation of those who have to implement the rule.

Pozmeňujúci návrh 7
Návrh smernice
Odôvodnenie 16 a (nové)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci návrh*
	(16 a) Treba čeliť obrovskému nedostatku vedomostí o psychosociálnej prístupnosti, kvôli ktorému sa neprijímajú žiadne individuálne ani štrukturálne opatrenia na odstránenie prekážok, ktoré ju sťažujú alebo jej bránia, vrátane prekážok na úrovni postojov a administratívnych, systémových alebo symbolických prekážok, s cieľom prispieť k boju proti stigmatizácii a predsudkom, ktoré vedú k diskriminácii, násiliu, zneužívaniu, sociálnemu vylúčeniu a segregácii a ktoré predstavujú prekážky účinného uplatňovania práv osôb so zdravotným postihnutím a nepodporujú rešpektovanie ich autonómie, vôle a preferencií.

Or. en

Odôvodnenie

Potreba silnejšej ochrany žien so zdravotným postihnutím. Európsky preukaz osoby so zdravotným postihnutím by mal zahŕňať preferenčné postavenie žien a dievčat so zdravotným postihnutím, ktoré sú obeťami násilia a zneužívania, aby sa im venovala naliehavá pozornosť, keďže sú najviac ohrozené, a mohli sa prijať preventívne opatrenia.

Pozmeňujúci návrh 8
Návrh smernice
Odôvodnenie 19

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci návrh*
(19) V odporúčaní Rady 98/376/ES***[51]*** sa stanovuje európsky vzor parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím, ktorý uľahčuje uznávanie parkovacích preukazov medzi členskými štátmi. Jeho vykonávanie a začlenenie osobitných vnútroštátnych dodatkov alebo odchýlok od odporúčaného vzoru však viedlo k rozšíreniu rôznych preukazov. To bráni cezhraničnému uznávaniu preukazov medzi jednotlivými členskými štátmi	(19) V odporúčaní Rady 98/376/ES sa stanovuje európsky vzor parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím, ktorý uľahčuje uznávanie parkovacích preukazov medzi členskými štátmi. Jeho vykonávanie a začlenenie osobitných vnútroštátnych dodatkov alebo odchýlok od odporúčaného vzoru však viedlo k rozšíreniu rôznych preukazov. To bráni cezhraničnému uznávaniu preukazov medzi jednotlivými členskými štátmi

a komplikuje prístup osôb so zdravotným postihnutím k poskytovaným parkovacím podmienkam a vybaveniu vyhradeným pre osoby so zdravotným postihnutím, ktoré sú držiteľmi parkovacieho preukazu z iných členských štátov. Ďalej odporúčanie Rady nebolo aktualizované tak, aby sa v ňom zohľadnil prebiehajúci technologický a digitalizačný vývoj. Členské štáty čelia v súvislosti s preukazmi aj problémom s falšovaním a podvodmi, keďže ich formát je zvyčajne pomerne jednoduchý a ľahko sa falšuje a v praxi sa v jednotlivých členských štátoch líši, takže sa ťažko overuje.	a komplikuje prístup osôb so zdravotným postihnutím k poskytovaným parkovacím podmienkam a vybaveniu vyhradeným pre osoby so zdravotným postihnutím, ktoré sú držiteľmi parkovacieho preukazu z iných členských štátov. Ďalej odporúčanie Rady nebolo aktualizované tak, aby sa v ňom zohľadnil prebiehajúci technologický a digitalizačný vývoj. Členské štáty čelia v súvislosti s preukazmi aj problémom s falšovaním a podvodmi, keďže ich formát je zvyčajne pomerne jednoduchý a ľahko sa falšuje a v praxi sa v jednotlivých členských štátoch líši, takže sa ťažko overuje. ***Prístup k službám by mal byť okamžitý bez toho, aby sa v prípade presťahovania do inej krajiny vyžadovala nová žiadosť.***
[51] Odporúčanie Rady zo 4. júna 1998 o parkovacích preukazoch pre osoby so zdravotným postihnutím (Ú. v. ES L 167, 12.6.1998, s. 25), upravené odporúčaním Rady z 3. marca 2008 z dôvodu pristúpenia Bulharskej republiky, Českej republiky, Estónskej republiky, Cyperskej republiky, Lotyšskej republiky, Litovskej republiky, Maďarskej republiky, Maltskej republiky, Poľskej republiky, Rumunska, Slovinskej republiky a Slovenskej republiky (Ú. v. EÚ L 63, 7.3.2008, s. 43).	[51] Odporúčanie Rady zo 4. júna 1998 o parkovacích preukazoch pre osoby so zdravotným postihnutím (Ú. v. ES L 167, 12.6.1998, s. 25), upravené odporúčaním Rady z 3. marca 2008 z dôvodu pristúpenia Bulharskej republiky, Českej republiky, Estónskej republiky, Cyperskej republiky, Lotyšskej republiky, Litovskej republiky, Maďarskej republiky, Maltskej republiky, Poľskej republiky, Rumunska, Slovinskej republiky a Slovenskej republiky (Ú. v. EÚ L 63, 7.3.2008, s. 43).

Or. en

Odôvodnenie

Nediskriminácia osôb so zdravotným postihnutím. Osoby so zdravotným postihnutím by mali mať všetky práva na rovnakom základe ako ostatní. To zahŕňa možnosť využívať voľný pohyb osôb bez prekážok v pohybe a s individuálnou podporou, ktorú daná osoba potrebuje.

Pozmeňujúci návrh 9
Návrh smernice
Odôvodnenie 24

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci návrh*
(24) Pod osobitnými podmienkami alebo preferenčným zaobchádzaním sa myslí napríklad bezplatný prístup, zľavy na tarifách, zľavy na platbách alebo užívateľských poplatkoch za spoplatnené cesty/mosty/tunely, prioritný prístup, vyhradené sedadlá v parkoch a na iných verejných miestach, bezbariérové sedenie na kultúrnych alebo verejných podujatiach, osobná asistencia, asistenčné zvieratá, asistencia na pláži pri vstupe do vody, podpora (napríklad prístup k informáciám v Braillovom písme, audiosprievodcovia, tlmočenie do posunkového jazyka), poskytovanie pomôcok alebo pomoci, požičanie invalidného vozíka, požičanie plávajúceho invalidného vozíka, získanie turistických informácií v prístupnom formáte, používanie elektromobilov na cestách alebo invalidného vozíka v cyklistických jazdných pruhoch bez pokutovania atď. Parkovacie podmienky a vybavenie zahŕňajú rozšírené alebo vyhradené parkovacie miesta. Vo verejnej doprave sa okrem osobitných podmienok alebo preferenčného zaobchádzania ponúkaného osobám so zdravotným postihnutím v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi alebo praxou môže, ak je to uskutočniteľné, umožňovať bezplatné cestovanie alebo sedenie vedľa osoby so zdravotným postihnutím asistenčným zvieratám, osobným asistentom alebo iným osobám, ktoré sprevádzajú osoby so zdravotným postihnutím (alebo zníženou pohyblivosťou) alebo im asistujú.	(24) Pod osobitnými podmienkami alebo preferenčným zaobchádzaním sa myslí napríklad bezplatný prístup, zľavy na tarifách, zľavy na platbách alebo užívateľských poplatkoch za spoplatnené cesty/mosty/tunely, prioritný prístup, vyhradené sedadlá v parkoch a na iných verejných miestach, bezbariérové sedenie na kultúrnych alebo verejných podujatiach, osobná asistencia, asistenčné zvieratá, asistencia na pláži pri vstupe do vody, podpora (napríklad prístup k informáciám v Braillovom písme, audiosprievodcovia, tlmočenie do posunkového jazyka), poskytovanie pomôcok alebo pomoci, požičanie invalidného vozíka, požičanie plávajúceho invalidného vozíka, získanie turistických informácií v prístupnom formáte, používanie elektromobilov na cestách alebo invalidného vozíka v cyklistických jazdných pruhoch bez pokutovania atď. Parkovacie podmienky a vybavenie zahŕňajú rozšírené alebo vyhradené parkovacie miesta. Vo verejnej doprave sa okrem osobitných podmienok alebo preferenčného zaobchádzania ponúkaného osobám so zdravotným postihnutím v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi alebo praxou môže, ak je to uskutočniteľné, umožňovať bezplatné cestovanie alebo sedenie vedľa osoby so zdravotným postihnutím asistenčným zvieratám, osobným asistentom alebo iným osobám, ktoré sprevádzajú osoby so zdravotným postihnutím (alebo zníženou pohyblivosťou) alebo im asistujú. ***Pokiaľ ide o prijatie účinných opatrení na zabezpečenie mobility, treba zvážiť prístupnosť pre osoby so zdravotným postihnutím v rôznych prostriedkoch verejnej dopravy (vlak, lietadlo atď.), ktoré musia používať svoj vlastný invalidný vozík z dôvodu špecializácie potrebnej na zaručenie ich bezpečnosti.***

Or. en

Odôvodnenie

Nediskriminácia osôb so zdravotným postihnutím. Osoby so zdravotným postihnutím by mali mať všetky práva na rovnakom základe ako ostatní. To zahŕňa možnosť využívať voľný pohyb osôb bez prekážok v pohybe a s individuálnou podporou, ktorú daná osoba potrebuje. Zabezpečenie všeobecnej prístupnosti podľa článku 9 Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím v súlade s predchádzajúcimi pozmeňujúcimi návrhmi.

Pozmeňujúci návrh 10
Návrh smernice
Odôvodnenie 28 a (nové)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci návrh*
	(28 a) Je nevyhnutné zohľadniť rodovo motivované násilie, ktorému sú európske ženy a dievčatá so zdravotným postihnutím najviac vystavené. To znamená, že v celej EÚ sa musí zaručiť prístup k zdrojom, mechanizmom a výhodám na boj proti tejto hrozbe a na jej zmiernenie, a to v reakcii na potrebu ochrany a podpory žien a dievčat so zdravotným postihnutím, matiek a opatrovateliek, ktoré sú obeťami násilia, zneužívania a zlého zaobchádzania.

Or. en

Odôvodnenie

Potreba silnejšej ochrany žien so zdravotným postihnutím. Európsky preukaz osoby so zdravotným postihnutím by mal zahŕňať preferenčné postavenie žien a dievčat so zdravotným postihnutím, ktoré sú obeťami násilia a zneužívania, aby sa im venovala naliehavá pozornosť, keďže sú najviac ohrozené, a mohli sa prijať preventívne opatrenia.

Pozmeňujúci návrh 11
Návrh smernice
Odôvodnenie 36 a (nové)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci návrh*
	(36 a) Pokiaľ ide o prijatie účinných opatrení na zabezpečenie mobility, treba zvážiť prístupnosť pre osoby so zdravotným postihnutím v rôznych

prostriedkoch verejnej dopravy (vlak, lietadlo atď.), ktoré musia používať svoj vlastný invalidný vozík z dôvodu špecializácie potrebnej na zaručenie ich bezpečnosti.

Or. en

Odôvodnenie

Nediskriminácia osôb so zdravotným postihnutím. Osoby so zdravotným postihnutím by mali mať všetky práva na rovnakom základe ako ostatní. To zahŕňa možnosť využívať voľný pohyb osôb bez prekážok v pohybe a s individuálnou podporou, ktorú daná osoba potrebuje.

Pozmeňujúci návrh 12
Návrh smernice
Článok 1 – odsek 1 – písmeno a a (nové)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci návrh*
	aa) podmienky potrebné na podporu rovnosti osôb so zdravotným postihnutím a na prispievanie k ich voľnému pohybu v rámci EÚ bez prekážok voľného pohybu a s individuálnou podporou, ktorú daná osoba potrebuje, a to rozšírením základu EÚ, slobodnej mobility, na všetky osoby so zdravotným postihnutím, ktoré v tejto oblasti doteraz čelia vážnym nevýhodám.

Or. en

Odôvodnenie

Nadviazanie na mandát Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím. Regulácia európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím sa musí vykonávať v súlade s ustanoveniami Medzinárodného dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím – medzinárodného dohovoru, ktorý zaväzuje Európsku úniu vo všetkých jeho článkoch.

Pozmeňujúci návrh 13
Návrh smernice
Článok 2 – odsek 1 – zarážka 3 a (nová)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci návrh*
	– Informačné a poradenské služby pre ženy so zdravotným postihnutím s osobitným dôrazom na ženy a dievčatá, ktoré sú obeťami násilia a zneužívania.

Or. en

Odôvodnenie

Potreba silnejšej ochrany žien so zdravotným postihnutím. Európsky preukaz osoby so zdravotným postihnutím by mal zahŕňať preferenčné postavenie žien a dievčat so zdravotným postihnutím, ktoré sú obeťami násilia a zneužívania, aby sa im venovala naliehavá pozornosť, keďže sú najviac ohrozené, a mohli sa prijať preventívne opatrenia.

Pozmeňujúci návrh 14

Návrh smernice
Článok 2 – odsek 1 – zarážka 3 b (nová)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci návrh*
	– Ochranné služby v núdzových humanitárnych situáciách a rizikových situáciách.

Or. en

Odôvodnenie

Nediskriminácia osôb so zdravotným postihnutím. Osoby so zdravotným postihnutím by mali mať všetky práva na rovnakom základe ako ostatní. Domnievame sa, že návrh je veľmi jasný a podrobný pri vymedzení oblastí, ktoré nepatria do rozsahu pôsobnosti smernice (článok 2 ods. 2). Na druhej strane je znenie nejednoznačné, pokiaľ ide o vymedzenie oblastí, v ktorých sa uplatňuje (článok 2 ods. 1), čo ponecháva priestor pre rozdielne interpretácie. Domnievame sa, že návrh by mal byť explicitnejší, aby sa predišlo neodôvodneným transpozíciám, ktoré oslabujú cieľ smernice.

Pozmeňujúci návrh 15

Návrh smernice
Článok 2 – odsek 1 – zarážka 3 c (nová)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci návrh*
	– Justičné služby vrátane bezplatnej právnej pomoci.

Or. en

Odôvodnenie

Nediskriminácia osôb so zdravotným postihnutím. Osoby so zdravotným postihnutím by mali mať všetky práva na rovnakom základe ako ostatní. Domnievame sa, že návrh je veľmi jasný a podrobný pri vymedzení oblastí, ktoré nepatria do rozsahu pôsobnosti smernice (článok 2 ods. 2). Na druhej strane je znenie nejednoznačné, pokiaľ ide o vymedzenie oblastí, v ktorých sa uplatňuje (článok 2 ods. 1), čo ponecháva priestor pre rozdielne interpretácie. Domnievame sa, že návrh by mal byť explicitnejší, aby sa predišlo neodôvodneným transpozíciám, ktoré oslabujú cieľ smernice.

Pozmeňujúci návrh 16

Návrh smernice
Článok 2 – odsek 1 – zarážka 3 d (nová)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci návrh*
	– Uznávanie zdravotného postihnutia vo vzťahu k inštitúciám, orgánom a politikám, ktoré podporujú všetky orgány Európskej únie, najmä v programoch mobility EÚ (ako je ERASMUS+ a iné podobné programy). V prípade programov mobility EÚ sa trvanie predĺži najmenej na jeden školský rok.

Or. en

Odôvodnenie

Persons with disabilities should enjoy all rights on the same basis as others. The proposal is very clear and detailed in defining those areas, which do not fall within the scope of the directive (Article 2(2)). The text is ambiguous in defining the areas where it does apply(Article 2(1)). The proposal should be more explicit in order to avoid unwarranted transpositions that undermine the objective of the directive. It is essential that the duration should be at least one academic year. Similarly, a person with a disability who moves to another Member State will be able to benefit from this recognition.

Pozmeňujúci návrh 17

Návrh smernice
Článok 2 – odsek 2 – písmeno c a (nové)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci návrh*
	ca) Ustanovenia tohto odseku sa neuplatňujú v prípadoch, keď sa osoby so zdravotným postihnutím presťahujú s cieľom pracovať alebo študovať v inej krajine EÚ. V tomto prípade sa smernicou zabezpečí dočasný prístup k osobným a finančným dávkam a asistenčným zariadeniam potrebným pre osobnú samostatnosť, pričom sa zdravotné postihnutie prehodnotí v novej krajine pobytu.

Or. en

Odôvodnenie

Nediskriminácia osôb so zdravotným postihnutím. Osoby so zdravotným postihnutím by mali mať všetky práva na rovnakom základe ako ostatní, čo zahŕňa voľný pohyb osôb bez prekážok pohybu a s individuálnou podporou. Európska únia musí zabezpečiť, aby všetky osoby so zdravotným postihnutím a ich rodiny mohli využívať svoje právo na voľný pohyb na rovnakom základe ako ostatní vrátane prenosnosti dávok sociálneho zabezpečenia, a to koordinovane členskými štátmi, ako sa stanovuje v článku 21 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

Pozmeňujúci návrh 18

Návrh smernice
Článok 2 – odsek 4

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci návrh*
4. Táto smernica sa nedotýka vnútroštátnych právomocí pri poskytovaní alebo požadovaní osobitných výhod alebo osobitných preferenčných podmienok, ako napríklad bezplatného prístupu, zliav na tarifách alebo preferenčného zaobchádzania pre osoby so zdravotným postihnutím, prípadne, ak sa poskytujú, aj pre osoby, ktoré ich sprevádzajú alebo im asistujú vrátane ich osobných asistentov.	4. Táto smernica sa nedotýka vnútroštátnych právomocí pri poskytovaní alebo požadovaní osobitných výhod alebo osobitných preferenčných podmienok, ako napríklad bezplatného prístupu, zliav na tarifách alebo preferenčného zaobchádzania pre osoby so zdravotným postihnutím, prípadne, ak sa poskytujú, aj pre osoby, ktoré ich sprevádzajú alebo im asistujú vrátane ich osobných asistentov ***a***

vodiacich a asistenčných psov.

Or. en

Odôvodnenie

Nediskriminácia osôb so zdravotným postihnutím. Osoby so zdravotným postihnutím by mali mať všetky práva na rovnakom základe ako ostatní. To zahŕňa možnosť využívať voľný pohyb osôb bez prekážok v pohybe a s individuálnou podporou, ktorú daná osoba potrebuje.

Pozmeňujúci návrh 19

Návrh smernice
Článok 2 – odsek 5

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci návrh*
5. Touto smernicou nie sú dotknuté práva, ktoré osobám so zdravotným postihnutím alebo osobám, ktoré ich sprevádzajú alebo im asistujú, vrátane ich osobných asistentov, môžu vyplývať z iných ustanovení práva Únie alebo vnútroštátnych právnych predpisov, ktorými sa vykonáva právo Únie, vrátane tých, ktorými sa poskytujú osobitné výhody, osobitné podmienky alebo preferenčné zaobchádzanie.	5. Touto smernicou nie sú dotknuté práva, ktoré osobám so zdravotným postihnutím alebo osobám, ktoré ich sprevádzajú alebo im asistujú, vrátane ich osobných asistentov ***a vodiacich a asistenčných psov*** môžu vyplývať z iných ustanovení práva Únie alebo vnútroštátnych právnych predpisov, ktorými sa vykonáva právo Únie, vrátane tých, ktorými sa poskytujú osobitné výhody, osobitné podmienky alebo preferenčné zaobchádzanie.

Or. en

Odôvodnenie

Nediskriminácia osôb so zdravotným postihnutím. Osoby so zdravotným postihnutím by mali mať všetky práva na rovnakom základe ako ostatní. To zahŕňa možnosť využívať voľný pohyb osôb bez prekážok v pohybe a s individuálnou podporou, ktorú daná osoba potrebuje.

Pozmeňujúci návrh 20

Návrh smernice
Článok 3 – odsek 1 – písmeno c a (nové)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci návrh*
	ca) „diskriminácia na základe zdravotného postihnutia“ je každé robenie rozdielov, vylúčenie alebo obmedzenie na základe zdravotného postihnutia s cieľom alebo účinkom narušiť alebo znemožniť uznávanie, užívanie alebo uplatňovanie všetkých ľudských práv a základných slobôd v politickej, hospodárskej, sociálnej, kultúrnej, občianskej alebo inej oblasti na rovnakom základe. Zahŕňa všetky formy diskriminácie vrátane odmietnutia primeraných úprav.

Or. en

Odôvodnenie

Je nevyhnutné, aby legislatívny text obsahoval vymedzenia pojmov s cieľom vytvoriť spoločné acquis v oblasti výkladu zdravotného postihnutia členskými štátmi. Vzhľadom na to, že cieľom preukazu je v prvom rade zabezpečiť voľný pohyb osôb so zdravotným postihnutím v celej EÚ a predchádzať obmedzeniam súvisiacich práv, je žiaduce zahrnúť vymedzenie práv, podpory a ochrany osôb so zdravotným postihnutím pre tie krajiny, ktoré zaostávajú v prístupe k právam v rámci Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím, s cieľom začleniť tieto pojmy do ich vnútroštátnych právnych predpisov.

Pozmeňujúci návrh 21

Návrh smernice
Článok 3 – odsek 1 – písmeno d

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci návrh*
d) „osobný asistent“ je osoba, ktorá sprevádza osoby so zdravotným postihnutím alebo im asistuje, pričom je ako taká uznaná v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi alebo praxou;	d) „osobný asistent“ je osoba, ktorá sprevádza osoby so zdravotným postihnutím alebo im asistuje, pričom je ako taká uznaná v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi alebo praxou; ***táto osoba vykonáva každodenné úkony inej osoby, ktorá ich nedokáže sama vykonávať, alebo jej s nimi pomáha, ak potrebuje takúto pomoc. Cieľom osobného asistenta je podporovať nezávislý život, posilňovať osobnú autonómiu a uľahčovať život v komunite.***

Vzťah medzi nimi má zmluvnú povahu a predstavuje profil zodpovedajúci viacerým vykonávaným úlohám.

Or. en

Odôvodnenie

Je nevyhnutné, aby legislatívny text obsahoval vymedzenia pojmov s cieľom vytvoriť spoločné acquis v oblasti výkladu zdravotného postihnutia členskými štátmi. Vzhľadom na to, že cieľom preukazu je v prvom rade zabezpečiť voľný pohyb osôb so zdravotným postihnutím v celej EÚ a predchádzať obmedzeniam súvisiacich práv, je žiaduce zahrnúť vymedzenie práv, podpory a ochrany osôb so zdravotným postihnutím pre tie krajiny, ktoré zaostávajú v prístupe k právam v rámci Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím, s cieľom začleniť tieto pojmy do ich vnútroštátnych právnych predpisov.

Pozmeňujúci návrh 22

Návrh smernice
Článok 3 – odsek 1 – písmeno e

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci návrh*
e) „osobitné podmienky alebo preferenčné zaobchádzanie“ sú konkrétne podmienky vrátane finančných, prípadne diferencované zaobchádzanie pri poskytovaní pomoci a podpory, ako napríklad bezplatného prístupu, zliav na tarifách a prioritného prístupu, ponúkaných osobám so zdravotným postihnutím a/alebo prípadne aj osobám, ktoré ich sprevádzajú alebo im asistujú, a to vrátane osobných asistentov alebo asistenčných ***zvierat***, uznaných v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi alebo praxou ako také, a to bez ohľadu na to, či sa poskytujú dobrovoľne alebo sú uložené ako zákonné povinnosti;	e) „osobitné podmienky alebo preferenčné zaobchádzanie“ sú konkrétne podmienky vrátane finančných, prípadne diferencované zaobchádzanie pri poskytovaní pomoci a podpory, ako napríklad bezplatného prístupu, zliav na tarifách a prioritného prístupu, ponúkaných osobám so zdravotným postihnutím a/alebo prípadne aj osobám, ktoré ich sprevádzajú alebo im asistujú, a to vrátane osobných asistentov alebo asistenčných ***psov a vodiacich psov***, uznaných v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi alebo praxou ako také, a to bez ohľadu na to, či sa poskytujú dobrovoľne alebo sú uložené ako zákonné povinnosti;

Or. en

Odôvodnenie

Nediskriminácia osôb so zdravotným postihnutím. Osoby so zdravotným postihnutím by mali mať všetky práva na rovnakom základe ako ostatní. To zahŕňa možnosť využívať voľný pohyb osôb bez prekážok v pohybe a s individuálnou podporou, ktorú daná osoba potrebuje.

Pozmeňujúci návrh 23

Návrh smernice
Článok 4 – odsek 1 – písmeno a

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci návrh*
a) občanov Únie a rodinných príslušníkov občanov Únie, ktorých postavenie osôb so zdravotným postihnutím uznali príslušné orgány v členskom štáte ich pobytu, a to potvrdením, preukazom alebo iným formálnym dokumentom vydaným v súlade s vnútroštátnymi právomocami, praxou a postupmi, prípadne aj na osoby, ktoré ich sprevádzajú alebo im asistujú vrátane osobných asistentov;	a) občanov Únie ***a osoby s pobytom v Únii*** a rodinných príslušníkov občanov Únie ***a osôb s pobytom v Únii***, ktorých postavenie osôb so zdravotným postihnutím uznali príslušné orgány v členskom štáte ich pobytu, a to potvrdením, preukazom alebo iným formálnym dokumentom vydaným v súlade s vnútroštátnymi právomocami, praxou a postupmi, prípadne aj na osoby, ktoré ich sprevádzajú alebo im asistujú vrátane osobných asistentov***, ako aj na vodiacich a asistenčných psov***;

Or. en

Odôvodnenie

Nediskriminácia osôb so zdravotným postihnutím. Osoby so zdravotným postihnutím by mali mať všetky práva na rovnakom základe ako ostatní. To zahŕňa možnosť využívať voľný pohyb osôb bez prekážok v pohybe a s individuálnou podporou, ktorú daná osoba potrebuje.

Pozmeňujúci návrh 24

Návrh smernice
Článok 4 – odsek 1 – písmeno b a (nové)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci návrh*
	ba) každá osoba s faktickým zdravotným postihnutím v zmysle článku 1 Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím, ak má bydlisko a je presídlená do iného štátu EÚ, ako je jej vlastný štát, a to aj v prípade, že nemá postavenie osoby so zdravotným postihnutím uznané členským štátom jej bydliska.

Or. en

Odôvodnenie

Nediskriminácia osôb so zdravotným postihnutím. Osoby so zdravotným postihnutím by mali mať všetky práva na rovnakom základe ako ostatní. V návrhu sa uvádza, že všetky osoby so zdravotným postihnutím, na ktoré sa vzťahuje Dohovor o právach osôb so zdravotným postihnutím, ako sa uvádza v článku 1 ods. 1, by mali byť chránené pred diskrimináciou akéhokoľvek druhu. Bolo by nekonzistentné, keby EÚ ratifikovala túto medzinárodnú dohodu a zároveň navrhla právne predpisy, ktoré umožnia diskrimináciu veľkej časti osôb so zdravotným postihnutím.

Pozmeňujúci návrh 25

Návrh smernice
Článok 4 – odsek 1 – písmeno b b (nové)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci návrh*
	bb) osoby so zdravotným postihnutím v situácii medzinárodnej ochrany v členskom štáte EÚ.

Or. en

Odôvodnenie

EÚ začlenila požiadavky týkajúce sa oprávnenosti na medzinárodnú ochranu do svojho vlastného právneho poriadku a rozšírila tento pojem vytvorením kategórie osôb s nárokom na medzinárodnú ochranu okrem utečencov, konkrétne osôb, ktorým sa poskytuje doplnková ochrana.

Pozmeňujúci návrh 26

Návrh smernice
Článok 4 – odsek 1 – písmeno b c (nové)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci návrh*
	bc) občania Únie, ktorí majú lekárske osvedčenie o diagnóze poruchy autistického spektra vydané alebo potvrdené zdravotníckymi službami podporovanými z verejných prostriedkov.

Or. en

Odôvodnenie

Many people with ASD in the EU receives a late diagnosis, without access to specialized support resources. Much of The disability assessment systems doesn't recognize autism, and it's not covered by this Directive; therefore many people with ASD do not have any disability certification, only a diagnosis, increasing, among others, isolation and exclusion. Intellectual disability is sometimes associated with ASD, but it isn't a defining part of it. This is recognized in the international classifications (DSM 5). The AM aims to comply with the provisions of resolution 2023/2728(RSP); Art. 6 and 7.

Pozmeňujúci návrh 27

Návrh smernice
Článok 5 – odsek 1 a (nový)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci návrh*
	1 a. Členské štáty prijmú všetky potrebné opatrenia na uznanie všetkých osôb so zdravotným postihnutím, ktoré sú držiteľmi európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím, za osoby chránené pred diskrimináciou na základe zdravotného postihnutia, s následným právom na prístup k prostriedkom nápravy a mechanizmom proti porušovaniu práv a nedostatku účinného rovnakého zaobchádzania v celej EÚ.

Or. en

Odôvodnenie

Tento nový odsek reaguje na naliehavú potrebu, aby sa smernicou zaviedli aspoň minimálne konkrétne opatrenia na posilnenie jej účinnosti usmerňovaním činnosti členských štátov s cieľom zabezpečiť, aby boli v súlade s cieľmi smernice, a teda plnili mandát Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím. Nediskriminácia osôb so zdravotným postihnutím. Osoby so zdravotným postihnutím by mali mať všetky práva na rovnakom základe ako ostatní. Osoby so zdravotným postihnutím môžu využívať voľný pohyb osôb len vtedy, ak sa vo všetkých členských štátoch EÚ plne uznáva postavenie osôb so zdravotným postihnutím.

Pozmeňujúci návrh 28

Návrh smernice
Článok 5 – odsek 3 – písmeno a

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci návrh*
a) osobitné podmienky alebo preferenčné zaobchádzanie uvedené v odseku 1 tohto článku zahŕňajú priaznivé podmienky pre osoby, ktoré sprevádzajú držiteľov európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím alebo im asistujú, a to vrátane ich osobných asistentov, alebo osobitné podmienky pre asistenčné zvieratá, tieto priaznivé alebo osobitné podmienky poskytovali na rovnakom základe a za rovnakých podmienok aj osobám, ktoré ich sprevádzajú alebo im asistujú, a to vrátane osobných asistentov alebo asistenčných ***zvierat***;	a) osobitné podmienky alebo preferenčné zaobchádzanie uvedené v odseku 1 tohto článku zahŕňajú priaznivé podmienky pre osoby, ktoré sprevádzajú držiteľov európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím alebo im asistujú, a to vrátane ich osobných asistentov, alebo osobitné podmienky pre asistenčné zvieratá, tieto priaznivé alebo osobitné podmienky poskytovali na rovnakom základe a za rovnakých podmienok aj osobám, ktoré ich sprevádzajú alebo im asistujú, a to vrátane osobných asistentov a ***vodiacich a*** asistenčných ***psov***;

Or. en

Odôvodnenie

Nediskriminácia osôb so zdravotným postihnutím. Osoby so zdravotným postihnutím by mali mať všetky práva na rovnakom základe ako ostatní. To zahŕňa možnosť využívať voľný pohyb osôb bez prekážok v pohybe a s individuálnou podporou, ktorú daná osoba potrebuje.

Pozmeňujúci návrh 29

Návrh smernice
Článok 5 – odsek 3 – písmeno b

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci návrh*
b) parkovacie podmienky a vybavenie uvedené v odseku 2 tohto článku zahŕňajú priaznivé podmienky pre osoby, ktoré sprevádzajú držiteľov európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím alebo im asistujú, a to vrátane osobných asistentov, tieto priaznivé podmienky poskytovali na rovnakom základe a za rovnakých podmienok aj osobám, ktoré ich sprevádzajú alebo im asistujú, a to vrátane ich osobných asistentov.	b) parkovacie podmienky a vybavenie uvedené v odseku 2 tohto článku zahŕňajú priaznivé podmienky pre osoby, ktoré sprevádzajú držiteľov európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím alebo im asistujú, a to vrátane osobných asistentov, tieto priaznivé podmienky poskytovali na rovnakom základe a za rovnakých podmienok aj osobám, ktoré ich sprevádzajú alebo im asistujú, a to vrátane ich osobných asistentov ***za predpokladu, že***

držiteľ preukazu je vo vozidle.

Or. en

Odôvodnenie

A personal assistant of a person with disabilities performs or collaborates with them in every day tasks, Bearing in mind that the purpose of the provision of support or assistance isto promote independent living and the inclusion of people with disabilities in the community; it's essential that persons accompanying or assisting the holder of the European Parking Card are included. The aim of the regulation is not in itself to benefit the person accompanying or assisting the disabled person, so the legal provisions of this regulation are applicable as long as the card holder is in the vehicle.

Pozmeňujúci návrh 30

Návrh smernice
Článok 5 – odsek 3 a (nový)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci návrh*
	3 a. Poskytovatelia služieb musia dodržiavať tieto povinnosti a opatrenia:
	a) poskytovatelia služieb sú povinní uznať držiteľov európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím za osoby, ktoré sú osobitne chránené pred diskrimináciou na základe zdravotného postihnutia, a to tak, že im zaručia právo na prístup k opravným prostriedkom a mechanizmom, ktoré majú k dispozícii proti porušovaniu ich práv, v celej EÚ;
	b) poskytovatelia služieb zabezpečujú, aby boli pri poskytovaní služieb splnené požiadavky na prístupnosť stanovené v tejto smernici;
	c) poskytovatelia služieb poskytnú potrebné informácie v súlade s prílohou I a vysvetlia, ako ich služby spĺňajú uplatniteľné požiadavky na prístupnosť. Tieto informácie sa verejnosti poskytujú vo forme, ktorá je všeobecne prístupná všetkým osobám so zdravotným postihnutím;
	d) v prípade nesúladu služby s

uplatniteľnými požiadavkami na prístupnosť prijmú poskytovatelia služieb potrebné nápravné opatrenia na zabezpečenie súladu služby s uplatniteľnými požiadavkami na univerzálnu prístupnosť.

Or. en

Odôvodnenie

Cieľom tohto nového odseku je predísť riziku oslabenia zodpovednosti verejných a súkromných poskytovateľov služieb a činností. Prvoradá dôležitosť, ktorá sa v texte pripisuje právomoci prevádzkovateľov zabezpečiť súlad s rovnakým prístupom, nemôže byť absolútna. Návrh by mal obsahovať aspoň minimálny súbor povinností náležitej starostlivosti s cieľom zabezpečiť homogénny systém povinností poskytovateľov služieb v celej EÚ.

Pozmeňujúci návrh 31

Návrh smernice
Článok 6 – odsek 2

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci návrh*
2. Európske preukazy osôb so zdravotným postihnutím vydané členskými štátmi sa vzájomne uznávajú vo všetkých členských štátoch.	2. Európske preukazy osôb so zdravotným postihnutím vydané členskými štátmi sa vzájomne uznávajú vo všetkých členských štátoch ***a v inštitúciách EÚ***. ***Európsky preukaz osoby so zdravotným postihnutím bude zlučiteľný s každým vnútroštátnym preukazom alebo osvedčením uznávajúcim zdravotné postihnutie.***

Or. en

Odôvodnenie

Európske preukazy osôb so zdravotným postihnutím vydané členskými štátmi sa vzájomne uznávajú vo všetkých členských štátoch a v inštitúciách EÚ. Európsky preukaz osoby so zdravotným postihnutím bude zlučiteľný s každým vnútroštátnym preukazom alebo osvedčením uznávajúcim zdravotné postihnutie.

Pozmeňujúci návrh 32

Návrh smernice
Článok 6 – odsek 4

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci návrh*
4. Európsky preukaz osoby so zdravotným postihnutím vydáva alebo obnovuje členský štát bydliska ***automaticky alebo*** na žiadosť osoby so zdravotným postihnutím. Vydáva a obnovuje sa v lehote stanovenej v platných vnútroštátnych právnych predpisoch na vydávanie potvrdení o zdravotnom postihnutí, preukazov osôb so zdravotným postihnutím alebo iných formálnych dokumentov, v ktorých sa uznáva postavenie osôb so zdravotným postihnutím.	4. Európsky preukaz osoby so zdravotným postihnutím vydáva alebo obnovuje členský štát bydliska na žiadosť osoby so zdravotným postihnutím. Vydáva a obnovuje sa v lehote stanovenej v platných vnútroštátnych právnych predpisoch na vydávanie potvrdení o zdravotnom postihnutí, preukazov osôb so zdravotným postihnutím alebo iných formálnych dokumentov, v ktorých sa uznáva postavenie osôb so zdravotným postihnutím. ***V prípade zmeny krajiny pobytu sa obdobie predĺženia platnosti môže predĺžiť o 6 až 8 mesiacov.***

Or. en

Odôvodnenie

Mal by sa zdôrazniť dobrovoľný charakter európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím. Osoby so zdravotným postihnutím sa môžu sami rozhodnúť, či chcú požiadať o preukaz bez toho, aby museli byť držiteľmi preukazu dokazujúceho zdravotné postihnutie.

Pozmeňujúci návrh 33

Návrh smernice
Článok 6 – odsek 5 a (nový)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci návrh*
	5 a. Európsky preukaz osoby so zdravotným postihnutím sa bude vydávať bezplatne (prvé a následné vydanie) bez nákladov pre osobu, ktorá oň žiada.

Or. en

Odôvodnenie

Vytvorenie nového práva by nemalo byť spojené s dodatočnými nákladmi, byrokraciou ani neprimeranou administratívnou záťažou pre osoby so zdravotným postihnutím. Okrem toho sú osoby so zdravotným postihnutím zo sociálneho a ekonomického hľadiska mimoriadne

zraniteľnou skupinou obyvateľstva, ktorá by mala mať prospech z tohto pozitívneho opatrenia týkajúceho sa oslobodenia od platenia za vydanie preukazu EÚ pre osoby so zdravotným postihnutím.

Pozmeňujúci návrh 34

Návrh smernice
Článok 6 – odsek 6

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci návrh*
6. Európsky preukaz osoby so zdravotným postihnutím platí dovtedy, dokedy platí potvrdenie o zdravotnom postihnutí, preukaz osoby so zdravotným postihnutím alebo iný formálny dokument s najdlhším časom uznania postavenia osoby so zdravotným postihnutím, ktorý bol dotknutej osobe vydaný príslušným orgánom členského štátu na jeho území.	6. Európsky preukaz osoby so zdravotným postihnutím platí dovtedy, dokedy platí potvrdenie o zdravotnom postihnutí, preukaz osoby so zdravotným postihnutím alebo iný formálny dokument s najdlhším časom uznania postavenia osoby so zdravotným postihnutím, ktorý bol dotknutej osobe vydaný príslušným orgánom členského štátu na jeho území. ***V prípade zmeny krajiny pobytu sa obdobie predĺženia platnosti môže predĺžiť o 6 až 8 mesiacov.***

Or. en

Odôvodnenie

Platnosť a vzájomné uznávanie vyvolávajú otázky možnej chýbajúcej ochrany v prípade, že občan zmení krajinu pobytu, a proces podávania žiadosti o národný preukaz trvá dlhšie než je platnosť európskeho preukazu vydaného pôvodným členským štátom.

Pozmeňujúci návrh 35

Návrh smernice
Článok 6 – odsek 7 a (nový)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci návrh*
	7 a. Počas celého procesu súvisiaceho s formátom, vzájomným uznávaním, vydávaním a platnosťou európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím sa zabezpečí všeobecná prístupnosť.

Or. en

Odôvodnenie

Zabezpečenie všeobecnej prístupnosti. Podľa mandátu stanoveného v článku 9 Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím by mal európsky preukaz osoby so zdravotným postihnutím slúžiť na podporu poskytovania tovaru, výrobkov a služieb vo všeobecne prístupných podobách a formátoch. Európsky preukaz osoby so zdravotným postihnutím by sa mal vydávať na fyzickom a digitálnom nosiči, v oboch prípadoch by mal byť všeobecne prístupný vrátane podmienok kognitívnej prístupnosti.

Pozmeňujúci návrh 36

Návrh smernice
Článok 6 – odsek 7 b (nový)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci návrh*
	7 b. V prípade, že má osoba so zdravotným postihnutím európsky preukaz osoby so zdravotným postihnutím aj parkovací preukaz, stanovia sa flexibilné a jednoduché vzorce, ktoré umožnia rovnakú materiálnu a/alebo digitálnu podporu, aby sa zabránilo zbytočnej administratívnej záťaži.

Or. en

Odôvodnenie

Cieľom návrhu je zabrániť ťažkopádnej duplicite, byrokracii a administratívnej záťaži, ktorej sa podľa nášho názoru môžu nové dostupné technológie ľahko vyhnúť.

Pozmeňujúci návrh 37

Návrh smernice
Článok 7 – odsek 4

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci návrh*
4. Európsky parkovací preukaz pre osoby so zdravotným postihnutím vydáva alebo obnovuje členský štát pobytu na žiadosť osôb so zdravotným postihnutím. ***Vydáva alebo obnovuje sa v primeranom***	4. Európsky parkovací preukaz pre osoby so zdravotným postihnutím vydáva alebo obnovuje členský štát pobytu na žiadosť osôb so zdravotným postihnutím. ***Predložením žiadosti o obnovenie***

čase od dátumu podania žiadosti, ktorý nesmie prekročiť 60 dní.	***parkovacieho preukazu v lehote stanovenej príslušnými štátnymi predpismi sa predlžuje platnosť predtým vydaného preukazu až do vyriešenia postupu. V prípade, že sa žiadosť podá do deväť desiatich kalendárnych dní odo dňa uplynutia platnosti posledného vydaného preukazu, preukaz bude naďalej platný až do vyriešenia príslušného postupu predĺženia platnosti.***

Or. en

Odôvodnenie

Chceli by sme zdôrazniť, že je dôležité, aby platnosť a uznávanie európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím nepodliehali postupom predĺženia, ktoré by mohli viesť k situáciám chýbajúcej právnej ochrany osôb so zdravotným postihnutím.

Pozmeňujúci návrh 38

Návrh smernice
Článok 9 – odsek 3 a (nový)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci návrh*
	3 a. Okrem toho by európske inštitúcie mali priebežne šíriť informácie a zabezpečovať odbornú prípravu o európskom preukaze osoby so zdravotným postihnutím prostredníctvom školení a kampaní na zvyšovanie informovanosti o jeho používaní v univerzálne prístupných formátoch a za účasti osôb so zdravotným postihnutím a ich zastupujúcich organizácií. Tieto informácie by mali jasne uvádzať dobrovoľný charakter preukazu. Na tento účel by sa v rámci Únie mali sprístupniť osobitné zdroje financovania.

Or. en

Odôvodnenie

Samotné európske inštitúcie, najmä Európska komisia, by mali byť aktívne zapojené do poskytovania informácií o tomto základnom nástroji na zabezpečenie voľného pohybu osôb v

Únii, a to zaistením jeho všeobecnej dostupnosti. Tieto kampane pomôžu zvýšiť akceptáciu kariet a povedomie o nich. Domnievame sa tiež, že programy odbornej prípravy pre poskytovateľov služieb v celej EÚ sú nevyhnutné na zabezpečenie ponuky primeraných služieb.

Pozmeňujúci návrh 39

Návrh smernice
Článok 9 – odsek 7 a (nový)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci návrh*
	7 a. Na vytvorenie centralizovaného informačného systému na úrovni EÚ by bolo potrebné vytvoriť webovú stránku obsahujúcu všetky informácie o európskom preukaze osoby so zdravotným postihnutím alebo európskom parkovacom preukaze pre osoby so zdravotným postihnutím a prípadne o tom, ako o ne požiadať, a to vo všeobecne prístupnom formáte a vo všetkých jazykoch Európskej únie vrátane posunkového jazyka, ľahko čitateľných, alternatívnych a augmentatívnych komunikačných prostriedkov.

Or. en

Odôvodnenie

Zriadenie centralizovaného informačného systému na úrovni EÚ, v ktorom by sa uchovávali príslušné údaje držiteľov európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím, umožní poskytovateľom služieb vo všetkých členských štátoch ľahko overiť pravosť preukazu a získať prístup k informáciám potrebným na poskytovanie vhodných služieb. Okrem toho by tento systém mohol zahŕňať funkciu oznamovania v reálnom čase s cieľom aktualizovať platnosť kariet a zabezpečiť ich aktuálne a bezpečné používanie v celej Európskej únii.

Pozmeňujúci návrh 40

Návrh smernice
Článok 9 – odsek 7 b (nový)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci návrh*
	7 b. Organizácie zastupujúce osoby so zdravotným postihnutím by mali byť zapojené do celého procesu vývoja, plánovania, vykonávania, monitorovania a hodnotenia.

Or. en

Odôvodnenie

Občiansky dialóg. Tento návrh odôvodňuje zásada občianskeho dialógu a spoločnej správy vecí verejných, ktorú stanovuje Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím. Organizovaná občianska spoločnosť zdravotne postihnutých občanov zohráva kľúčovú úlohu v celom legislatívnom procese, ktorý vedie k transpozícii normy. Organizácie občianskej spoločnosti poskytujú odborné znalosti a zastupujú záujmy osôb so zdravotným postihnutím v tomto procese.

Pozmeňujúci návrh 41

Návrh smernice
Článok 13 – odsek 2 – písmeno a

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci návrh*
a) ustanovenia, podľa ktorých môžu osoby so zdravotným postihnutím začať konanie podľa vnútroštátneho práva na súde alebo príslušnom správnom orgáne v prípade porušenia ich práv podľa tejto smernice a vnútroštátnych ustanovení, ktorými sa vykonáva táto smernica;	a) ustanovenia, podľa ktorých môžu osoby so zdravotným postihnutím ***a ich zastupujúce organizácie*** začať konanie podľa vnútroštátneho práva na súde alebo príslušnom správnom orgáne v prípade porušenia ich práv podľa tejto smernice a vnútroštátnych ustanovení, ktorými sa vykonáva táto smernica;

Or. en

Odôvodnenie

Občiansky dialóg. Tento návrh odôvodňuje zásada občianskeho dialógu a spoločnej správy vecí verejných, ktorú stanovuje Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím. Organizovaná občianska spoločnosť zdravotne postihnutých občanov zohráva kľúčovú úlohu v celom legislatívnom procese, ktorý vedie k transpozícii normy. Organizácie občianskej spoločnosti poskytujú odborné znalosti a zastupujú záujmy osôb so zdravotným postihnutím v tomto procese.

Pozmeňujúci návrh 42

Návrh smernice
Článok 13 – odsek 2 a (nový)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci návrh*
	2 a. Mal by sa zriadiť orgán, ktorý by zaviedol inštitucionálny mechanizmus na monitorovanie a kontrolu dodržiavania predpisov týkajúcich sa vykonávania, monitorovania a hodnotenia európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím.

Or. en

Odôvodnenie

Návrh vychádza z potreby zaručiť účinné uplatňovanie normy, čo si podľa nás vyžaduje, aby sa do nej zahrnula politika dodržiavania právnych predpisov a inštitucionálny mechanizmus na monitorovanie a kontrolu dodržiavania predpisov spolu so štruktúrou na usmerňovanie zhromažďovania návrhov a sťažností od používateľov. Európska komisia by mala neustále monitorovať vykonávanie normy a vykonávať pravidelné hodnotenia jej účinnosti. To umožní potrebné úpravy a zabezpečí sa prínos pre osoby so zdravotným postihnutím v EÚ.

Pozmeňujúci návrh 43

Návrh smernice
Článok 18 – odsek 2

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci návrh*
2. Tieto ustanovenia začnú uplatňovať od dd. mm. rr [***30*** mesiacov od nadobudnutia účinnosti tejto smernice].	2. Tieto ustanovenia začnú uplatňovať od dd. mm. rr [***20*** mesiacov od nadobudnutia účinnosti tejto smernice].

Or. en

Odôvodnenie

Domnievame sa, že ide o základné pravidlo na zaručenie práv osôb so zdravotným postihnutím ako občanov Únie, a to čo najskôr po splnení všetkých formalít vyžadovaných európskym právom.